

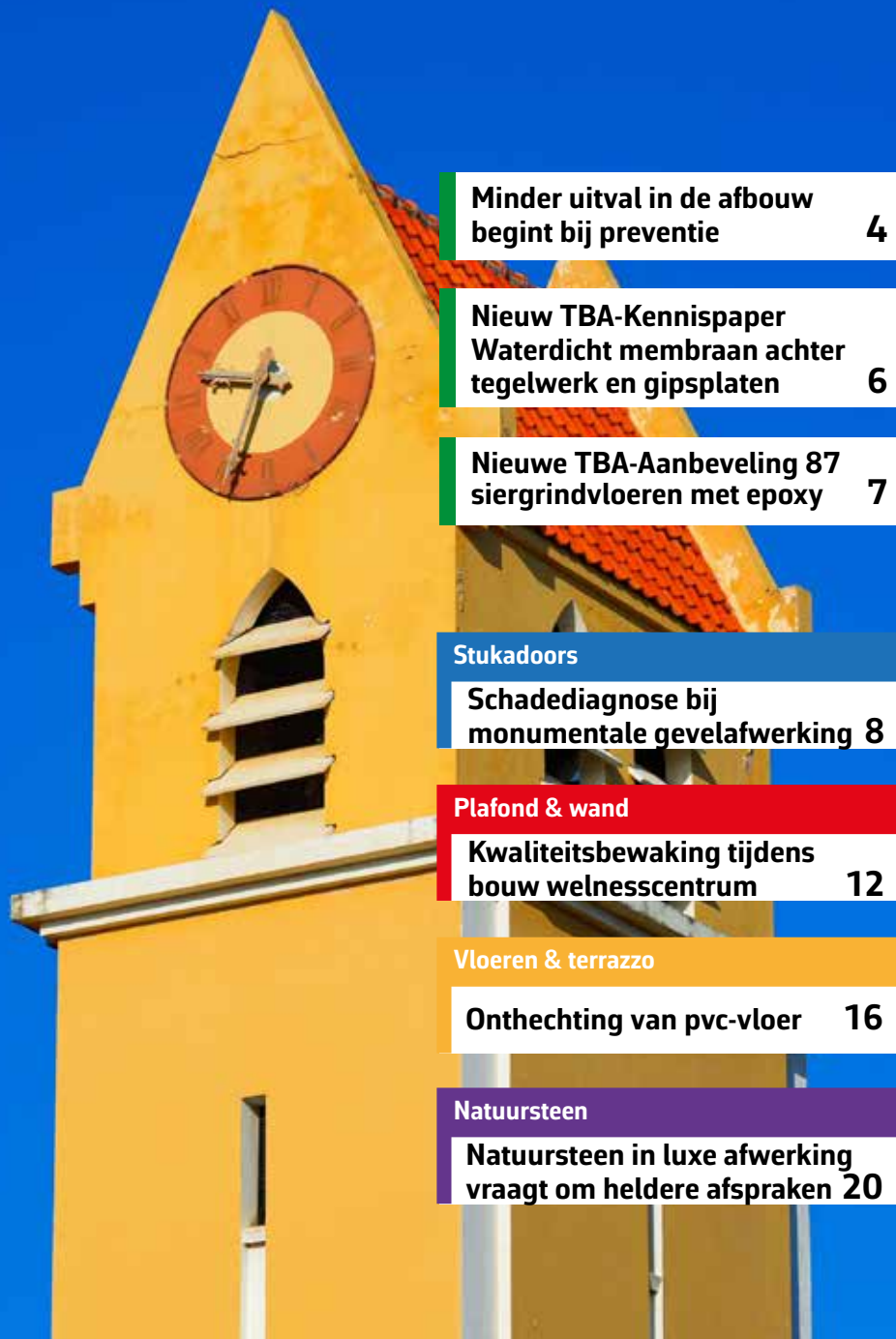
tba

afbouwpost

NUMMER 48 · MEI 2026

JAARGANG 15 · WWW.TBAFBOUW.NL

HET MAGAZINE OVER ONTWIKKELINGEN IN DE AFBOWSECTOR EN WAT DAT VOOR U BETEKENT.

Minder uitval in de afbouw begint bij preventie 4

Nieuw TBA-Kennispaper Waterdicht membraan achter tegelwerk en gipsplaten 6

Nieuwe TBA-Aanbeveling 87 siergrindvloeren met epoxy 7

Stukadoors

Schadediagnose bij monumentale gevelafwerking 8

Plafond & wand

Kwaliteitsbewaking tijdens bouw wellnesscentrum 12

Vloeren & terrazzo

Onthechting van pvc-vloer 16

Natuursteen

Natuursteen in luxe afwerking vraagt om heldere afspraken 20

tba

Technisch Bureau Afbouw

Van de voorzitter

Met deze editie van *AfbouwPost* laten we opnieuw zien hoe veelzijdig en praktijkgericht de afbouw is. De onderwerpen in dit nummer, van richtlijnen en kennisdeling tot praktijkervaringen, sluiten direct aan bij de dagelijkse praktijk. In deze editie besteden we eerst aandacht aan kennis en preventie. Zo lichten we de nieuwe TBA-kennispaper 6 toe over een waterdicht membraan achter tegelwerk op gipsplaten. Deze laat zien dat tegelwerk niet vanzelf waterdicht is en dat een goede opbouw belangrijk is om schade te voorkomen.

Ook gaan we in op de nieuwe TBA-Aanbeveling 87 voor siergrindvloeren met epoxy als bindmiddel. Deze aanbeveling biedt duidelijke handvatten voor ontwerp, uitvoering en kwaliteitscontrole, en helpt om vooraf heldere afspraken te maken en faalkosten te beperken.

Daarnaast komt het belang van preventie en duurzame inzetbaarheid aan bod. In het artikel over minder uitval in de afbouw wordt duidelijk hoe eenvoudige, praktische maatregelen, zoals het slim organiseren van medische keuringen, bijdragen aan het gezond en inzetbaar houden van vakmensen.

Zoals u van ons gewend bent, bevat deze editie ook weer meerdere praktijkcases van onze technisch adviseurs. Zo wordt ingegaan op onthechting van een pvc-vloer, waarbij de oorzaak niet in de dekvloer lag maar in de voorbereiding, en op schade aan een monumentale gevelafwerking waarbij vocht en dampremmende lagen een belangrijke rol speelden. Ook een case over natuursteen in luxe afwerking laat zien hoe maatvoering, afwerking en communicatie bepalend zijn voor het eindresultaat. Daarnaast wordt met een project rondom een wellnesscentrum duidelijk hoe kwaliteitsbewaking tijdens de bouw problemen achteraf kan voorkomen.

Veel leesplezier! ■

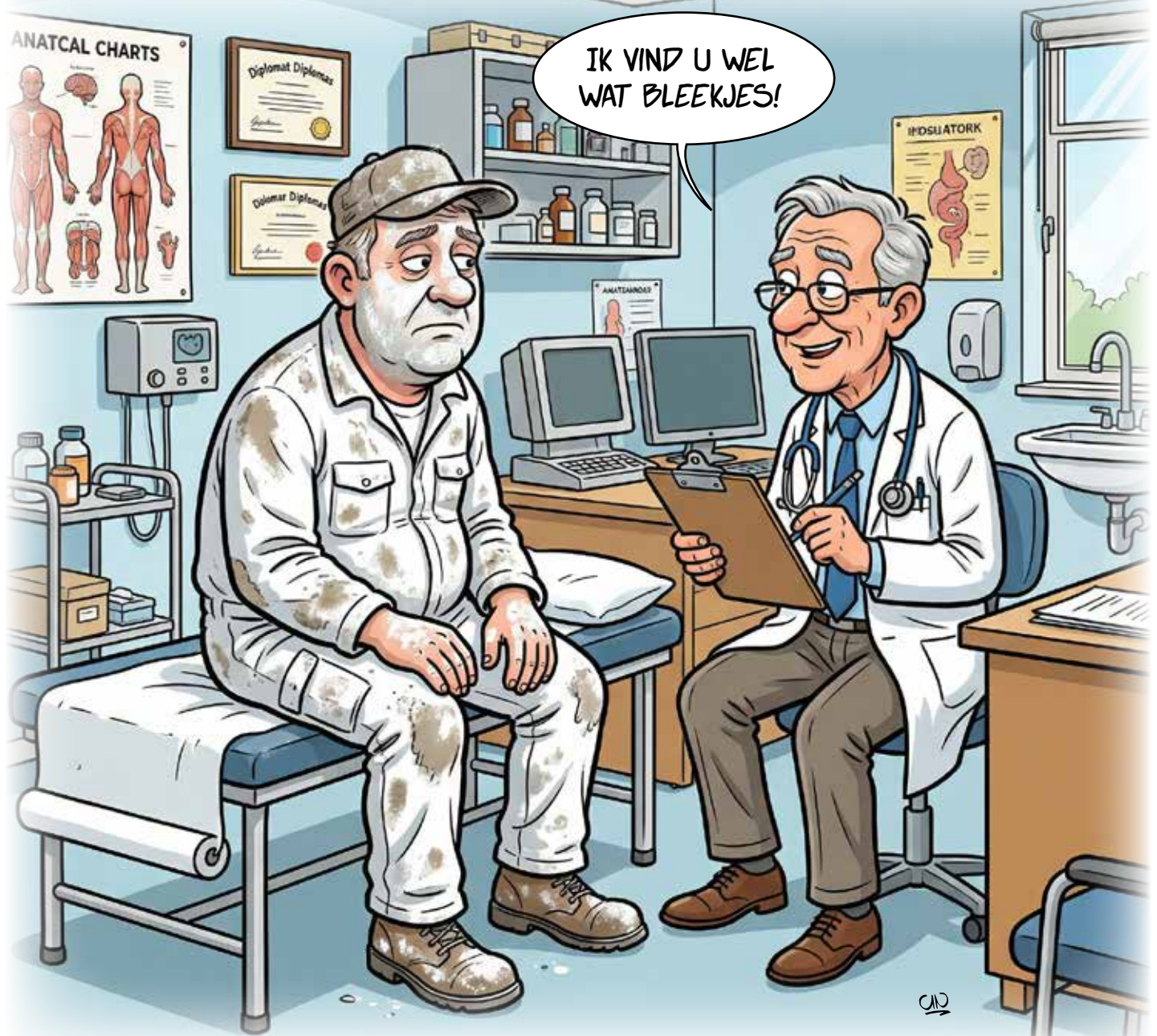
A. B. van Kruistum, voorzitter Technisch Bureau Afbouw

LEGENDA

- TBA Algemeen
- Stukadoors
- Plafond & Wand
- Vloeren & Terrazzo
- Natuursteen

MINDER UITVAL IN DE AFBOUW BEGINT BIJ PREVENTIE

CT

Minder uitval in de afbouw begint bij preventie

De afbouw is fysiek zwaar werk. Tillen, werken boven schouderhoogte en langdurige belasting van rug en knieën horen bij het vak. Dat kan op termijn leiden tot klachten of zelfs uitval. Juist daarom wordt preventieve gezondheidszorg steeds belangrijker voor afbouwbedrijven.

Bij Bovo Beroepsopleidingen/Afbouwprofs Oost Nederland wordt hier actief op ingezet. Door medische keuringen slim te organiseren, lukt het om vrijwel alle leerlingen te bereiken. Volgens bedrijfsleider Albert KleinJan zit de kracht vooral in eenvoud.

“Als je het te ingewikkeld maakt, doen ze het niet,” zegt hij.

Keuringen zonder productieverlies

Leerlingen die starten in de afbouw krijgen een medische intredekeuring. Daarnaast hebben zij na een jaar werken recht op een tweede keuring. In de praktijk blijkt het vaak lastig om werknemers hiervoor terug te laten komen.

“Dan zeggen ze: ik heb geen klachten, dus waarom zou ik gaan?” aldus KleinJan.

De oplossing bleek simpel: de bedrijfsarts komt naar de opleidingslocatie en de keuring vindt plaats op een schooldag.

“De jongens zijn er toch al,” zegt KleinJan. *“Niemand hoeft vrij te nemen en bijna iedereen doet mee.”*

Ook voor leerbedrijven heeft dat voordelen. Leerlingen missen geen werkdag en werkgevers verliezen geen productietijd.

Problemen vroeg signaleren

Volgens KleinJan betaalt deze aanpak zich snel terug. Door gezondheidsproblemen of risico's vroeg te signaleren, kan er tijdig worden ingegrepen.

“Na een jaar werken zie je wat het werk met het lichaam doet. Als je klachten of risico's vroeg ontdekt, kun je er ook iets mee doen.”

Denk bijvoorbeeld aan aangepaste werkzaamheden, extra begeleiding of betere beschermingsmiddelen. Het doel is dat vakmensen hun werk langdurig gezond kunnen blijven doen.

Gedrag op de werkvloer

De medische keuringen maken deel uit van een bredere aanpak rond veilig en gezond werken. Zo krijgen leerlingen bijvoorbeeld otoplastieken in plaats van losse gehoorbescherming.

“Oorkappen raken kwijt of blijven liggen,” zegt KleinJan. “Otoplastieken hangen om de nek. Dan zie je dat ze ze ook echt gebruiken.”

Ook voorbeeldgedrag speelt een belangrijke rol. Leerlingen kijken naar hun leermeester op de werkvloer. Wanneer ervaren vakmensen zorgvuldig omgaan met hun lichaam en beschermingsmiddelen gebruiken, nemen jongeren dat gedrag sneller over.

Volgens KleinJan ligt daar ook een rol voor werkgevers. *“Zegt een werkgever: van mij hoeft het niet, dan gebeurt er ook niks.”*

De belangrijkste les: maak preventie praktisch en laagdrempelig. *“Je kunt alles perfect geregeld hebben op papier, maar als het niet past in het dagelijks werk van die jongens, werkt het niet.”*

Bron: NOA ■

Waterdicht membraan achter tegelwerk op gipsplaten

Het Technisch Bureau Afbouw (TBA) heeft kennispaper 6 uitgebracht: Waterdicht membraan achter tegelwerk op gipsplaten. Aanleiding is een praktijkprobleem dat nog altijd regelmatig voorkomt: de veronderstelling dat tegelwerk zelf waterdicht is.

Keramische tegels vormen een afwerking, maar geen waterdichte laag. Via voegen, naden en doorvoeren kan vocht achter het tegelwerk terechtkomen. Wanneer daar geen waterdicht membraan is aangebracht, kan water in de ondergrond trekken. Vooral gipsplaten, gipsvezelplaten en houtachtige platen zijn gevoelig voor vochtopname. Dit kan leiden tot opbolling, vervorming en uiteindelijk loslatende tegels of schimmelvorming.

Ook zogenoemde vochtbestendige platen bieden geen volledige bescherming in natte zones zoals douchehoeken. Europese normen, waaronder EN 14891 en ETAG 022 / EAD-richtlijnen, schrijven daarom voor dat achter tegelwerk in waterbelaste ruimten een waterdichte laag of een compleet waterdichtingssysteem moet worden toegepast. In de kennispaper gaat TBA in op de technische

achtergronden, de relevante regelgeving en de praktische aandachtspunten in de uitvoering. Daarbij wordt onder meer gewezen op het belang van correcte detaillering bij hoeken en doorvoeren, werken onder de juiste bouwomstandigheden en het vastleggen van het toegepaste systeem.

Download TBA-kennispaper 6 Waterdicht membraan achter tegelwerk op gipsplaten op www.tbafbouw.nl/kennispapers

Nieuwe TBA-Aanbeveling 87 voor siergrindvloeren met epoxy

De CUR-Aanbevelingen waren jarenlang richtinggevend binnen de afbouwsector. Nadat CROW in 2018 besloot een deel van deze publicaties niet langer te vernieuwen, zijn diverse vloerrichtlijnen overgedragen aan het Technisch Bureau Afbouw (TBA).

TBA heeft deze aanbevelingen inhoudelijk herzien, in een eigen huisstijl ondergebracht en zorgt de komende jaren voor actualisatie. Met het verschijnen van TBA-Aanbevelingen komen de CUR-Aanbevelingen te vervallen.

Een recente publicatie is **TBA-Aanbeveling 87: Siergrindvloeren met epoxy als bindmiddel**. Deze vervangt de oude CUR-versie uit 2002 en sluit aan bij de huidige praktijk in de afbouwsector.

De aanbeveling biedt werkgevers en uitvoerende bedrijven duidelijke handvatten voor het specificeren en realiseren van siergrindvloeren in woning- en utiliteitsbouw. Onderwerpen zijn onder meer eisen aan de ondergrond, omgevingscondities tijdens uitvoering, mengverhoudingen, minimale laagdiktes en kwaliteitscontrole. Door vooraf heldere afspraken te maken, wordt faalkostenreductie en discussie achteraf voorkomen.

Alle (CUR/)TBA-aanbevelingen zijn gratis beschikbaar.

Bekijk het complete overzicht en download de publicaties via:
www.tbafbouw.nl/tba-aanbevelingen ■

***Schade aan monumentale gevelafwerking:
vocht en scheuren vragen
om doordacht herstel***

Bij een monumentaal woonpand werd schade vastgesteld aan de bestaande geschilderde, gestukadoorde gevelafwerking. Op verschillende plekken waren scheuren zichtbaar, net als opbollende verf en vochtgerelateerde problemen. Het Technisch Bureau Afbouw (TBA) werd gevraagd om de gevels te onderzoeken en een passend hersteladvies te geven.

Ed van der Plas, stukadoorsexpert bij TBA, voerde het onderzoek uit.

“Dit soort panden vraagt om extra aandacht,” vertelt hij. “Je hebt te maken met oud, massief metselwerk en een gevelafwerking die in de loop der jaren meerdere keren is overschilderd en hersteld. Dan moet je eerst begrijpen wat er technisch gebeurt, voordat je aan herstel denkt.”

Wat trof de adviseur aan?

Volgens Van der Plas bestaat de gevelafwerking uit een cementshoudende stuclaag op massief baksteenmetselwerk. Door de jaren heen zijn hier meerdere verflagen en dunne stuclagen overheen aangebracht.

“Die opbouw is op veel plekken sterk dampremmend geworden,” legt hij uit. “Het gevolg is dat vocht niet meer goed uit het metselwerk kan verdampen. Dat zie je terug in opbollende verf en loslatende delen.”

Daarnaast werden op meerdere geveldelen scheuren aangetroffen. “Opvallend is dat veel scheuren niet alleen in het stucwerk zitten, maar hun oorsprong hebben in de metselwerkconstructie zelf,” aldus Van der Plas. “Bij raamhoeken en gevelovergangen is dat duidelijk zichtbaar.”

Testvlakken lieten zien dat de onderliggende raaplaag, na mechanisch reinigen, nog voldoende capillair actief is. “Dat is positief,” zegt hij. “Het betekent dat deze laag, mits goed voorbereid, geschikt kan zijn als basis voor een nieuwe afwerking.”

Beoordeling

Volgens Van der Plas is de schade niet het gevolg van één oorzaak.

“Het is een combinatie van ouderdom, dampdichte verfsystemen en constructieve beweging in het metselwerk. Als je alleen cosmetisch herstelt, zonder die factoren aan te pakken, weet je zeker dat de problemen terugkomen.”

Advies voor herstel

Het herstel vraagt om een zorgvuldige en gefaseerde aanpak. Loszittend en holklinkend stucwerk moet volledig worden verwijderd, plaatselijk tot op het baksteenmetselwerk. Geveldelen met verhoogde vochtwaarden moeten eerst gecontroleerd en onder beschermde omstandigheden kunnen drogen.

“Scheuren die vanuit het metselwerk komen, moet je ook echt bouwkundig oplossen,” benadrukt Van der Plas. “Dat kan door plaatselijk her-

stel van het metselwerk of door het aanbrengen van wapening in de lintvoegen.”

Voor de nieuwe afwerking adviseert hij een kalkgebonden pleistersysteem, gevolgd door een dampopen (sol-)silicaatverfsysteem.

“Zo sluit de afwerking beter aan bij het karakter van het pand én kan vocht weer op een natuurlijke manier weg. Dat is essentieel voor de duurzaamheid van het geheel.”

Conclusie: bij monumentale gevels is niet snelheid, maar inzicht bepalend. Met een goed begrip van vochttransport, ondergrond en constructie is duurzaam herstel wél haalbaar.

Kijk voor meer informatie over onze diensten op www.tbafbouw.nl/diensten ■

Scan hier en bekijk
onze diensten!

Kwaliteitsbewaking tijdens bouw wellnesscentrum

plafond & wand

Bij de nieuwbouw van een wellnesscentrum voerde Technisch Bureau Afbouw een TBA Totaal traject uit. In dit traject werd het werk gedurende de bouw meerdere keren gecontroleerd. Onze adviseur Hermen de Hek bezocht het project vijf keer om de uitvoering van de systeemwanden en plafonds te beoordelen.

Door het project in verschillende fasen te controleren, konden eventuele aandachtspunten tijdig worden gesignaleerd en opgelost. Dat is precies de kracht van TBA Totaal.

Controle vanaf de start van de afbouw

“Toen ik voor het eerst op het project kwam, was de montage van de wanden net begonnen,” vertelt Hermen. “In een zwembadomgeving heb je te maken met hogere luchtvochtigheid, dus het is extra belangrijk dat de juiste materialen worden toegepast.”

Tijdens de eerste inspectie werd gekeken naar de klimatologische omstandigheden op de bouwplaats en naar de toegepaste materialen. Zo werd gecontroleerd of de metalen profielen corrosie-

werend waren uitgevoerd en geschikt waren voor toepassing in een vochtige omgeving.

Ook praktische zaken vielen op. De verzwaarde profielen waren bijvoorbeeld wit gecoat, terwijl de standaard profielen zwart waren. “Dat maakt het voor de monteurs én voor ons als controleurs meteen duidelijk dat de juiste profielen worden toegepast.”

Tussentijdse controles tijdens montage

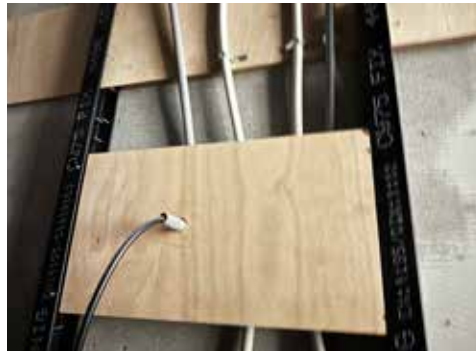
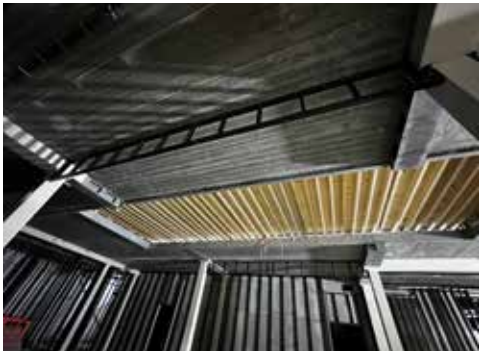
Tijdens de volgende controles werd gekeken naar de verdere montage van de wanden. Hierbij kwamen enkele technische aandachtspunten naar voren, zoals het correct bevestigen van achterhout en het voorkomen van schroeven in de bovenbak van profielen.

Volgens Hermen zit daar precies de meerwaarde van tussentijdse controles.

“Als je dit pas aan het einde van een project ontdekt, is het vaak lastig of kostbaar om nog iets te herstellen. Door tijdens de uitvoering te controleren kun je meteen bijsturen.”

Controle van de wandafwerking

In een latere fase van het project werden de gipsplatenwanden gecontroleerd op afwerkingsni-

veau. Deze waren uitgevoerd met een Klasse A afwerking, wat een hoog kwaliteitsniveau betekent. De visuele inspectie en de vlakheidsmetingen lieten zien dat de oppervlakken aan de gestelde eisen voldeden. De wanden zagen er strak uit en er werden geen afwijkingen gevonden buiten de toegestane toleranties.

Wel werd geadviseerd om bij een voorzetwand rondom de raampartijen extra dilataties aan te brengen. “Dat is een relatief kleine ingreep, maar kan later scheurvorming voorkomen.”

Controle van plafondconstructies

Ook de plafondconstructies werden tijdens het project beoordeeld. Op het project werden zowel gipskartonplafonds als naadloze akoestische plafonds toegepast.

“Over het algemeen zag het werk er goed uit,” aldus Hermen. “Wel hebben we op enkele punten advies gegeven. Bijvoorbeeld bij een plafond dat aan de dakconstructie was afgehangen. Als het dak doorbuigt, kan het plafond meebewegen en

dat kan tot scheurvorming leiden.”

Ook werd geadviseerd om bepaalde profielen extra met schroeven te koppelen.

Eindcontrole

Tijdens de laatste inspectie werden opnieuw verschillende plafonds bekeken. Zowel de gipskartonplafonds als de naadloze akoestische plafonds waren netjes uitgevoerd en er werden geen bijzonderheden meer geconstateerd.

“Dat is uiteindelijk waar je het voor doet,” zegt Hermen. “Door tijdens het project meerdere keren mee te kijken, kun je problemen voorkomen en blijft de kwaliteit geborgd.”

Waarom kiezen voor TBA Totaal?

Een TBA Totaal traject bestaat uit meerdere kwaliteitscontroles tijdens de uitvoering van een project. Hierdoor worden mogelijke risico's of uitvoeringsfouten al tijdens de bouw gesignaleerd.

Dat heeft belangrijke voordelen:

- problemen worden vroegtijdig ontdekt
- herstelwerk achteraf wordt voorkomen

- de kwaliteit van het werk blijft aantoonbaar geborgd
- opdrachtgevers en uitvoerende partijen krijgen onafhankelijk technisch advies

Voor aannemers en afbouwbedrijven betekent dit meer zekerheid over de kwaliteit van het eindresultaat.

“Je ziet dat bedrijven het prettig vinden dat er iemand onafhankelijk meekijkt,” zegt Hermen. “Het helpt om discussies achteraf te voorkomen en zorgt ervoor dat het werk technisch gewoon klopt.”

Meer informatie over onze diensten:
www.tbafbouw.nl/diensten ■

 Scan hier en bekijk onze diensten!

vloeren & terrazzo

***Onthechting van pvc-vloer:
oorzaak niet in de dekvloer,
maar in de voorbereiding***

In een woning binnen een nieuwbouwproject ontstond discussie over het loskomen van een verlijmd pvc-vloer op de eerste etage, enkele jaren na oplevering. De bewoner stelde de aannemer aansprakelijk op basis van een eerder deskundigenrapport, waarin werd geconcludeerd dat sprake zou zijn van een gebrek aan de cementgebonden dekvloer. Het Technisch Bureau Afbouw (TBA) werd gevraagd om een contra-expertise.

René Rieborn, vloerenexpert bij TBA, voerde het onderzoek ter plaatse uit.

“Bij dit soort geschillen is het belangrijk om het hele vloersysteem te bekijken,” vertelt hij. “Niet alleen de schade zelf, maar ook waar die schade wel en juist niet voorkomt.”

Wat viel op tijdens de inspectie?

De pvc-vloer op de eerste etage bleek in twee slaapkamers plaatselijk los te liggen. De vloer stond bol, klonk hol bij bekloppen en kraakte bij

belasting. In één van de ruimtes was de vloer zelfs tijdelijk met ducttape vastgezet om struikelgevaar te voorkomen.

“Bij het losnemen van een pvc-lamel bleef de egalisielaag aan de onderzijde van de vloer zitten,” legt Rieborn uit. “Aan die egaline zaten vervolgens weer fragmenten van de cementgebonden dekvloer vast. Dat is een duidelijke aanwijzing dat de onthechting zich afspeelt in de bovenste laag van de dekvloer.”

Opvallend was dat niet de hele verdieping proble-

men vertoonde. “De overloop en een derde slaapkamer, die zelfs intensiever worden gebruikt, laten geen enkele onthechting zien,” aldus Rieborn. “Ook op de begane grond, waar dezelfde dekvloer is aangebracht en waar de belasting aantoonbaar zwaarder is, functioneert de pvc-vloer probleemloos.”

Beoordeling

In het eerdere rapport werd gesuggereerd dat de dekvloer door uitdroging in combinatie met vloerverwarming zou zijn ‘verzand’. Die conclusie wordt door Rieborn niet gevolgd.

“Een cementgebonden dekvloer kan niet jaren later intern verzanden door normaal gebruik van vloerverwarming,” zegt hij. “Als verzanding optreedt, gebeurt dat direct na het aanbrengen en altijd aan de bovenzijde. Dat staat bekend als het verbranden van de dekvloer.”

Een dergelijke verzwakte toplaag is volgens Rieborn geen verborgen gebrek. “Die is zichtbaar, voelbaar en mechanisch eenvoudig te herkennen.

Het is de verantwoordelijkheid van degene die de vloerafwerking aanbrengt om de ondervloer vooraf te beoordelen en zo nodig extra voor te behandelen.”

Ook de kritiek dat geen hechtsterkte is gemeten, wordt door hem genuanceerd.

“Bij een verlijmd pvc-vloer speelt trekkracht geen rol. De belasting is volledig drukgericht. Een trekproef is relevant bij bijvoorbeeld verlijmd houten parket, maar niet bij pvc.”

Conclusie

De bevindingen wijzen niet op een constructief of materiaaltechnisch gebrek aan de dekvloer. De problemen beperken zich tot enkele ruimtes, terwijl identieke vloeren elders in de woning én in het project zonder problemen functioneren.

“Dat sluit een fout in de dekvloer of vloerverwarming uit,” concludeert Rieborn. “De meest aannemelijke verklaring is dat de toplaag van de dekvloer plaatselijk onvoldoende is voorbehandeld voordat de egaline en pvc-vloer zijn aangebracht.”

De schade is daarmee niet toe te schrijven aan een gebrek waarvoor de aannemer verantwoordelijk is, maar aan een uitvoeringsaspect bij het aanbrengen van de vloerafwerking.

Kijk voor meer informatie over onze diensten op www.tbafbouw.nl/diensten. ■

 Scan hier en bekijk onze diensten!

natuursteen

**Natuursteen in luxe
afwerking vraagt om
heldere afspraken**

Bij een recent opgeleverd appartement met hoogwaardige natuursteen toepassingen ontstonden meerdere klachten over de uitvoering en afwerking. Het ging onder meer om wastafels, een badkamermeubel, kastplanken en deuroplijstingen. Het Technisch Bureau Afbouw werd gevraagd om de situatie te beoordelen en duidelijkheid te geven over de kwaliteit en verwachtingen bij dit type werk.

Esthetiek en afwerking

Bij verschillende natuursteen onderdelen bleek sprake van kleurverschillen en onvolkomenheden in de afwerking. Zo waren bij wastafels verschillen zichtbaar tussen binnen- en buitenzijde, veroorzaakt door variaties in bewerking en het (niet overal) aanbrengen van een beschermende coating. Ook werden kleine onvolkomenheden in lijmnaden geconstateerd. Deze hadden geen directe invloed op de functionaliteit, maar waren wel esthetisch minder fraai en konden op termijn vervuiling veroorzaken.

Daarnaast kwamen plaatselijke beschadigingen voor, zoals kleine afgebroken hoeken. Deze moesten in het werk worden hersteld om zowel technisch als visueel aan de verwachtingen te voldoen.

Maatvoering en detaillering

Bij meerdere onderdelen bleek de maatvoering een belangrijk aandachtspunt. Zo waren natuur-

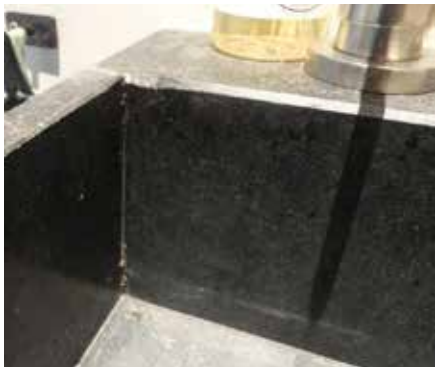

steen elementen niet altijd exact op maat geleverd, waardoor aanpassingen op de bouwplaats nodig waren. Dit leidde tot situaties waarin werkzaamheden werden uitgevoerd door partijen die daar niet volledig voor uitgerust waren.

Ook bij een badkamermeubel zorgden minimale maatverschillen voor zichtbare afwijkingen in voegen en lijnen. In een hoogwaardige afwerking worden dergelijke verschillen al snel als storend ervaren.

Technische aandachtspunten

Niet alle klachten bleken terecht. Zo werd bij wastafels het ontbreken van voldoende afschot genoemd, maar uit controle bleek dat wel degelijk een lichte helling aanwezig was. Het langzaam

weglopen van water en mogelijke kalkvorming bleken daarbij niet volledig te voorkomen, zelfs niet bij grotere afschotten.

Bij andere onderdelen lag de oorzaak in constructie of montage. Zo werd bij laden van een meubel het functioneren beïnvloed door afstelling en opbouw, niet zozeer door het gewicht van de natuursteen zelf.

Proces en samenwerking

Een belangrijk deel van de problematiek bleek terug te voeren op het proces. In het project waren afspraken grotendeels mondeling gemaakt en

ontbraken werktekeningen en duidelijke vastlegging van toleranties en verantwoordelijkheden.

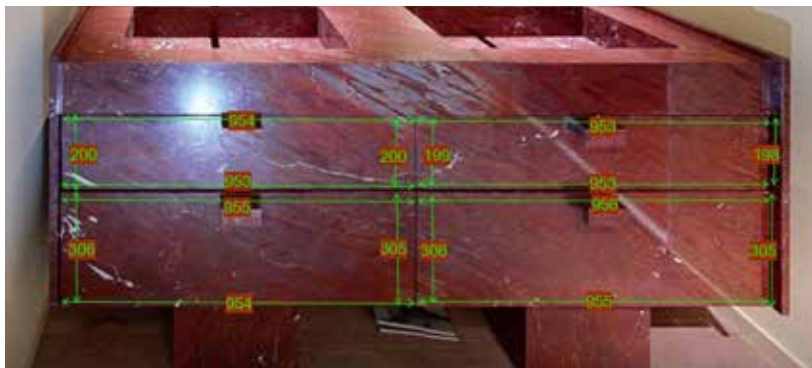
Hierdoor ontstonden verschillende verwachtingen tussen betrokken partijen. Zo werd uitgegaan van volledig pasklaar geleverde producten, terwijl dit niet expliciet was overeengekomen. Ook over inmeten, montage en eindverantwoordelijkheid bestond onduidelijkheid.

Belang van voorbereiding

De praktijkervaring liet zien dat bij luxe natuursteen toepassingen niet alleen vakmanschap, maar ook voorbereiding en communicatie cruciaal zijn. Kleine toleranties kunnen in samengestelde elementen snel oplopen tot zichtbare afwijkingen.

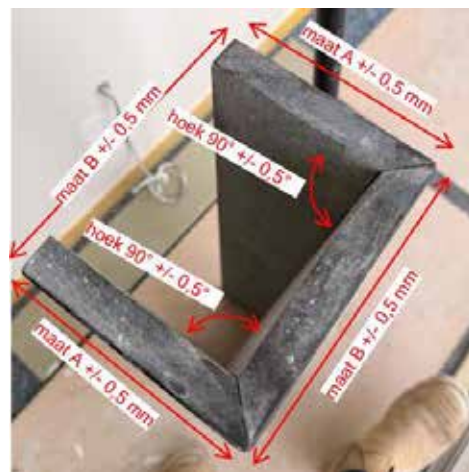
Een goede werkwijze vraagt daarom om:

- duidelijke werktekeningen en maatvoering vooraf,
- vastgelegde toleranties en verwachtingen,
- heldere afspraken over levering en montage,
- en een integrale verantwoordelijkheid voor het eindresultaat.

Alleen dan kan de beoogde kwaliteit en uitstraling van natuursteen daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Kijk voor meer informatie over onze diensten op www.tbafbouw.nl/diensten ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

Colofon

AfbouwPost is het magazine van Technisch Bureau Afbouw (TBA) en informeert afbouwbedrijven over actuele ontwikkelingen, technische inzichten en praktijkervaringen in de afbouwsector. Het magazine verschijnt vijf keer per jaar.

Uitgever

Technisch Bureau Afbouw (TBA)
Mauritskade 27
2514 HD Den Haag
T 070 33 66 500
E info@tbafbouw.nl
W www.tbafbouw.nl

Redactie

Philip Overduin

Adreswijzigingen en opzeggingen

E ra@tbafbouw.nl

Auteursrechten

De redactie van TBA heeft de inhoud van deze uitgave met grote zorg samengesteld. Toch kan het voorkomen dat informatie onvolledig of onjuist is. We stellen het op prijs als je ons daarover informeert. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TBA.

Technisch advies nodig? Wij staan voor je klaar!

Onze deskundige technisch adviseurs geven onafhankelijk advies over stucadoren, plafond- en wandmontage (inclusief metalstud), vloerleggen, terrazzo, natuursteen, en andere afbouwwerkzaamheden. Als je wilt, bieden zij ook advies voor oplossingen en herstel. Naast het geven van technisch advies ontwikkelen we richtlijnen, kennispapers en brochures die jou ondersteunen bij de uitoefening van je vak.

Daarnaast organiseren we cursussen en incompany trainingen op maat. Informeer gerust naar de mogelijkheden.

Wil je op de hoogte blijven van nieuws binnen jouw sector? Houd dan onze nieuwspagina www.tbafbouw.nl/nieuws in de gaten of volg ons op Facebook, X, LinkedIn en Instagram!

Vragen?

Wij helpen je graag verder. Bel **070 33 66 500** of mail naar info@tbafbouw.nl. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag, van 08:30 tot 17:00 uur.

Technisch Bureau Afbouw
Mauritskade 27, 2514 HD Den Haag
www.tbafbouw.nl